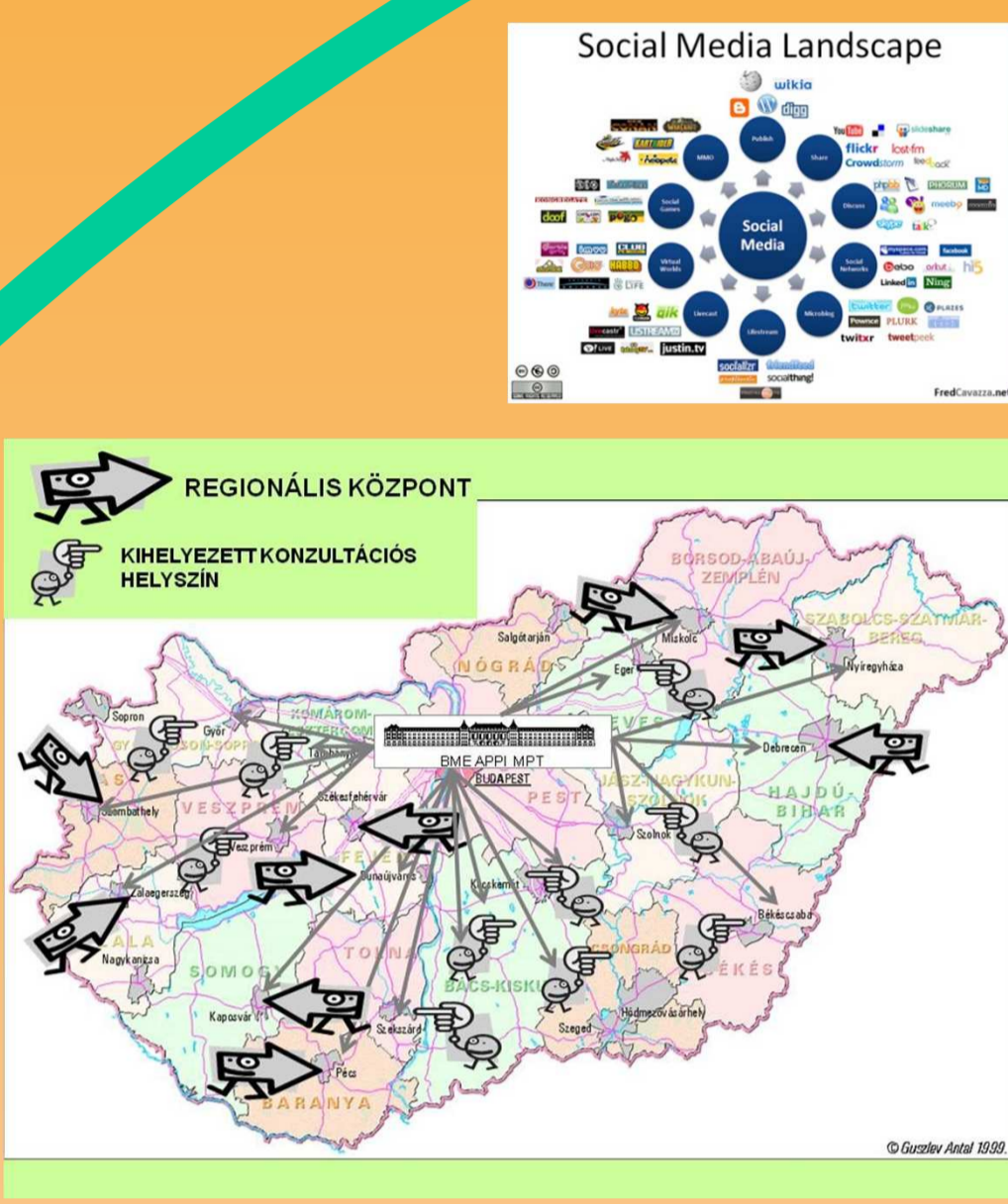
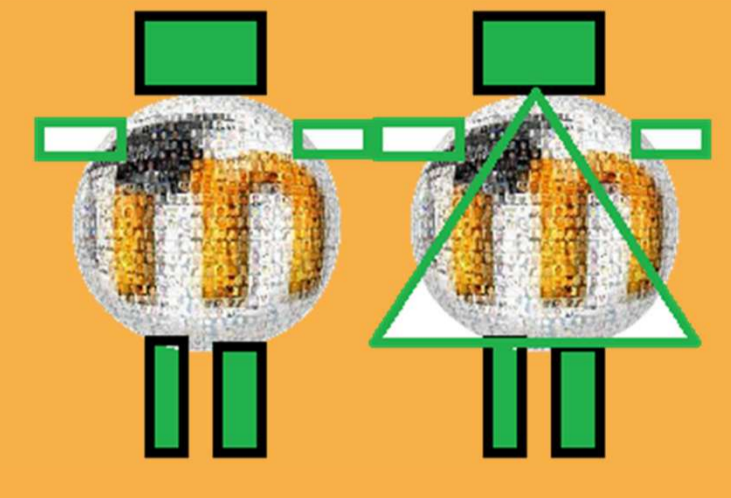

A közoktatási vezető képzés vizsgálata, különös tekintettel az IKT - alapú tanulástámogatási rendszerekre

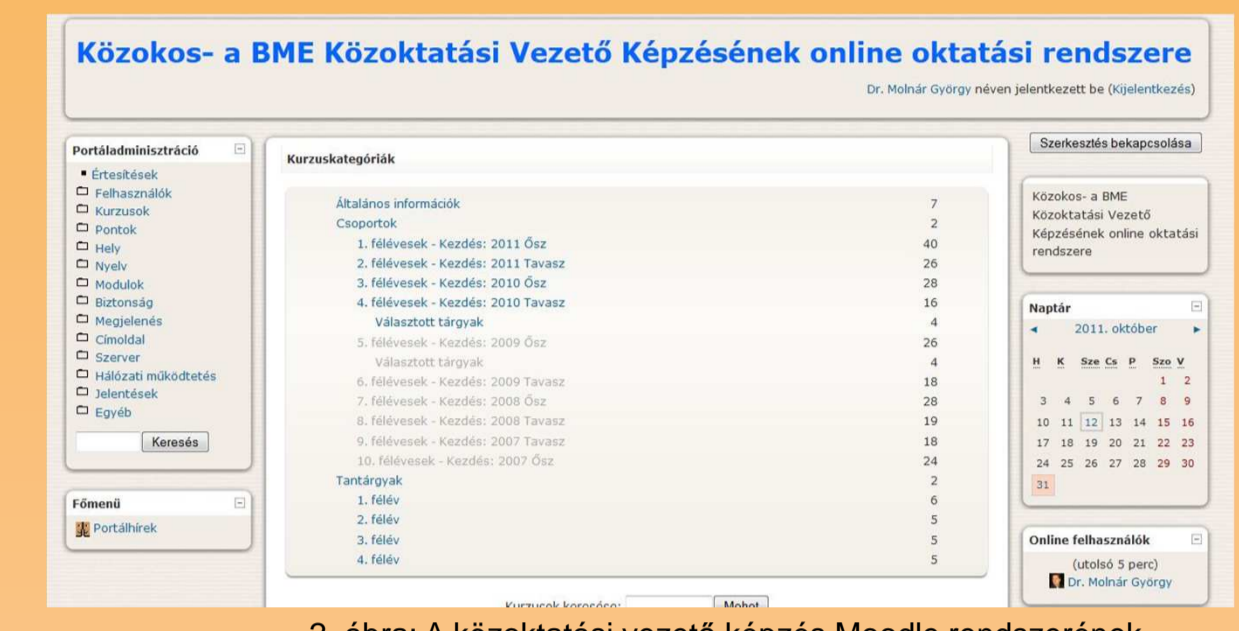
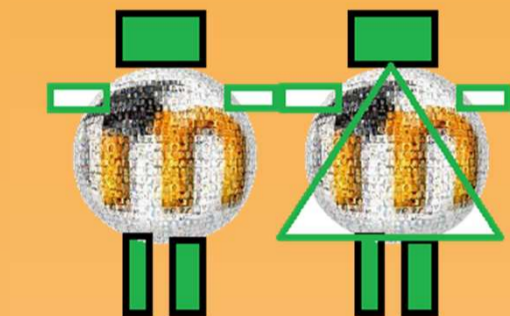

Dr. Molnár György egyetemi adjunktus
BME, GTK, Műszaki Pedagógia Tanszék
 molnar.gy@eik.bme.hu

Elméleti háttér

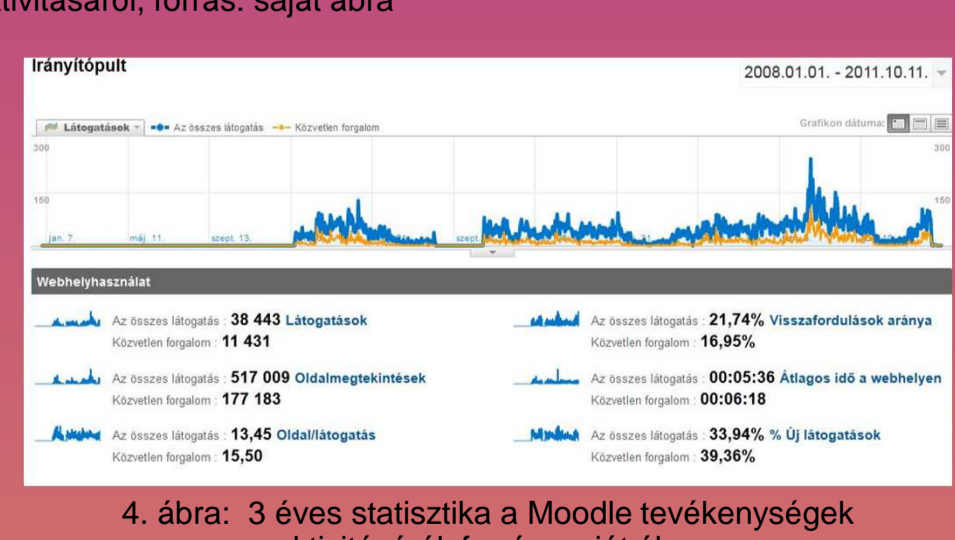
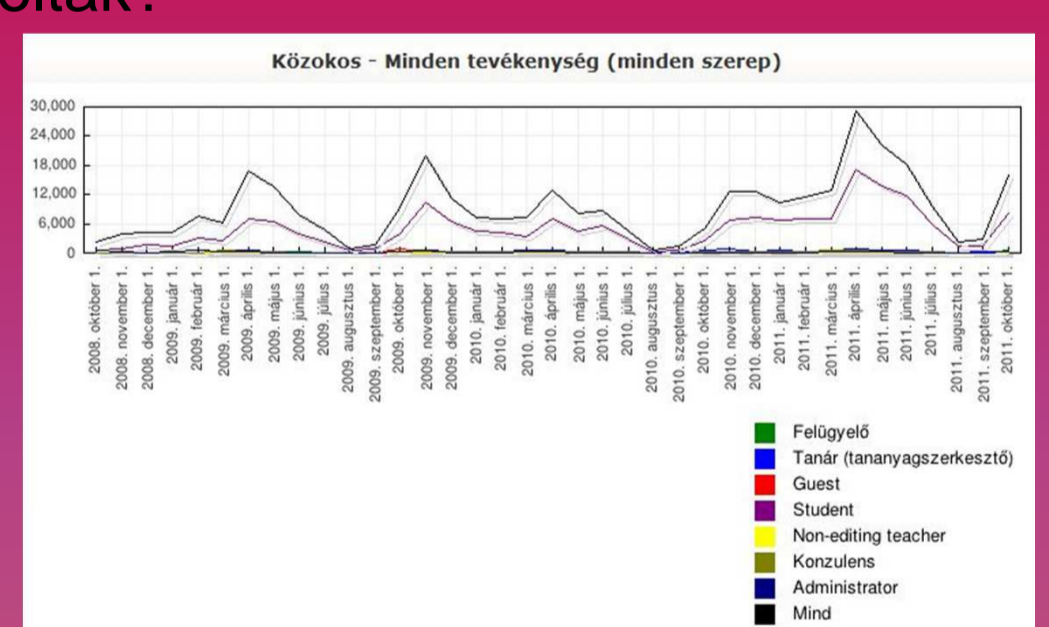
A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Műszaki pedagógia Tanszékén folyó közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzés több évtizedes hagyományokkal rendelkezik, mely országos szinten vonja be a célcsoportját a képzési programjába. A képzés 4 féléves, s pedagógiai előképzettséget és legalább 3 éves gyakorlatot feltételez, elvégzésével a hallgatók egyfelől pedagógusi szakvizsgát szereznek másfelől a közoktatás különböző szintű vezető munkaköreiben dolgozók számára feladatuk szakszerű ellátásához szükséges kompetenciák birtokába jutnak. A képzés sokféle célcsoportot szólít meg az óvodapedagógusoktól kezdve egészen a neveléstudományi doktorokig bezárólag. Egy-egy közoktatási vezetői szakon tanulók száma, évfolyamonként eléri az 1000 főt, mely egy ilyen típusú képzésnél számottevő. Az országos képzési hálózatot mutatja az 1.sz. ábra.

Kutatási kérdések, hipotézisek

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Műszaki Pedagógia Tanszékén 2006. óta bevezetett Moodle rendszer (nyitólapja a 2.sz. ábrán látható) egy formális közösségi hálónak tekinthető, mely hazai és nemzetközi szakirodalmak és statisztikák alapján is jelentős eredményeket ért el mind a tanulászervezés (LMS), mind a tartalomkezelés (CMS) terén. A rendszer az oktatási segédanyagok letölthetőségén túlmenően az oktatói-tanulói kommunikációt, az aktivitás mérését, a közösségi fórumok működését valamint az ellenőrzés és értékelés elektronikus környezetben való megvalósíthatóságát is biztosítja. Ebben a Moodle elektronikus tanulástámogató rendszerben résztvevő hallgatók érzékelhető viselkedését különböző statisztikai mérésekkel tudjuk lekövetni. Ilyen mérőeszköz a Moodle saját beépített statisztikai jelentéskészítő rendszere, mely a hallgatói össz-, és differenciált aktivitásokat képes diagnosztizálni. A rendszer motorja mögé épített jelentések készítése modulár részletes statisztikai információhoz juthatunk a rendszert használók aktivitásait illetően. Egy 3 évre visszamenőleg készített tevékenységi tendenciát mutat a 3.sz. és 4.sz. ábra, ahol a tanulói tevékenységeket a piros görbe jelzi. Látható, hogy a számonkérések teljesítési időkeretei alatt érezhető az amplitúdók maximuma, amikor pl. feladat beadási vagy tréning felkészítési időszakok vannak a képzésben.

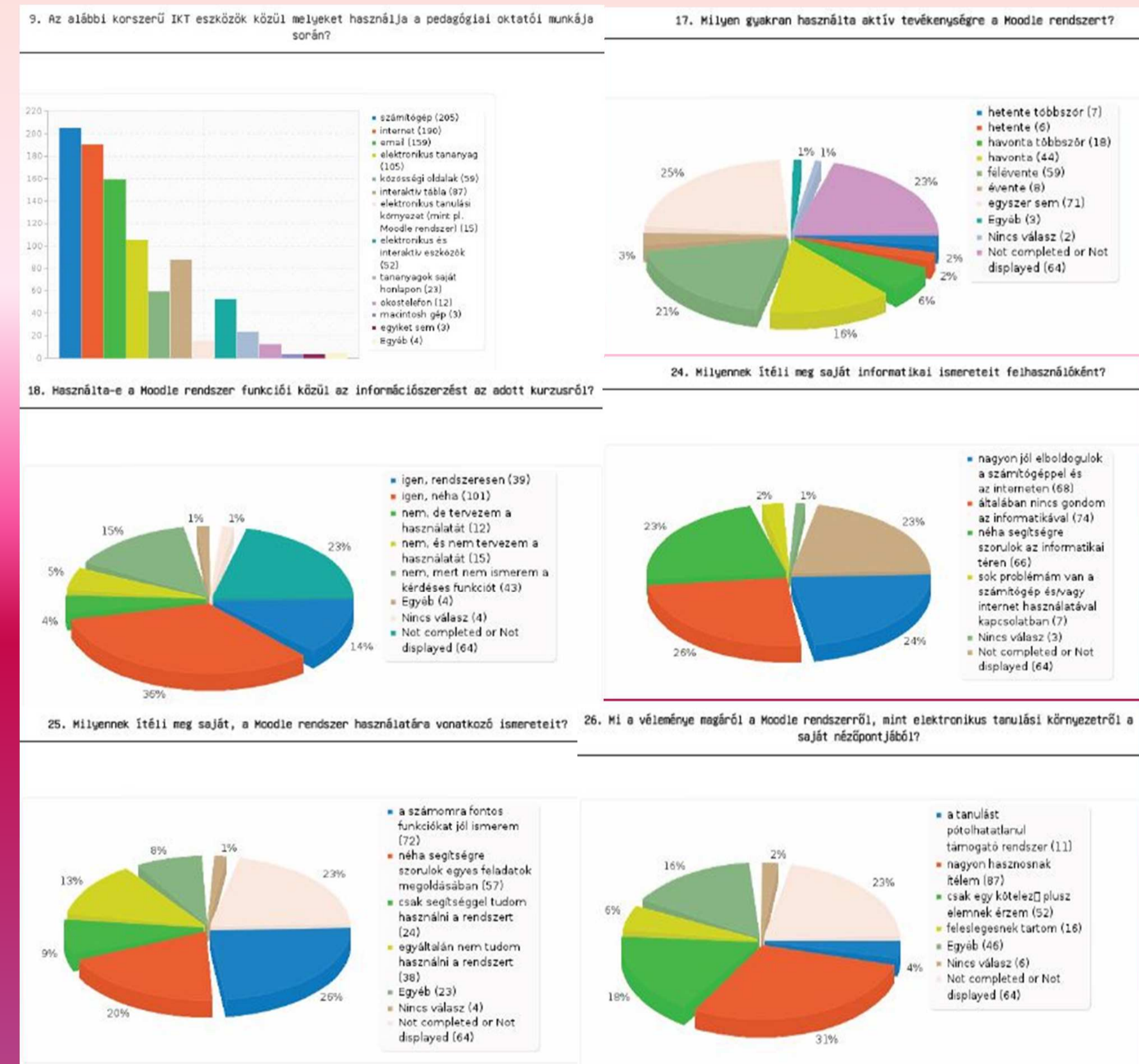
A kutatás vizsgálatának fókuszában a közoktatási vezető képzés informatikai háttértámogatásával kapcsolatos attitűd, befogadó készség és elégedettségmérés állt. A kutatás központi nyitott kérdéseiként a következők merültek fel: Megfelelő-e a közoktatási szervezetek vezetőinek továbbképzésében jelenlévő IKT alapú tanulástámogatás? Hogyan hat ez a tanulási folyamatra és a képzés minőségére? Milyen továbbfejlesztési lehetőségek indokoltak?

Módszerek

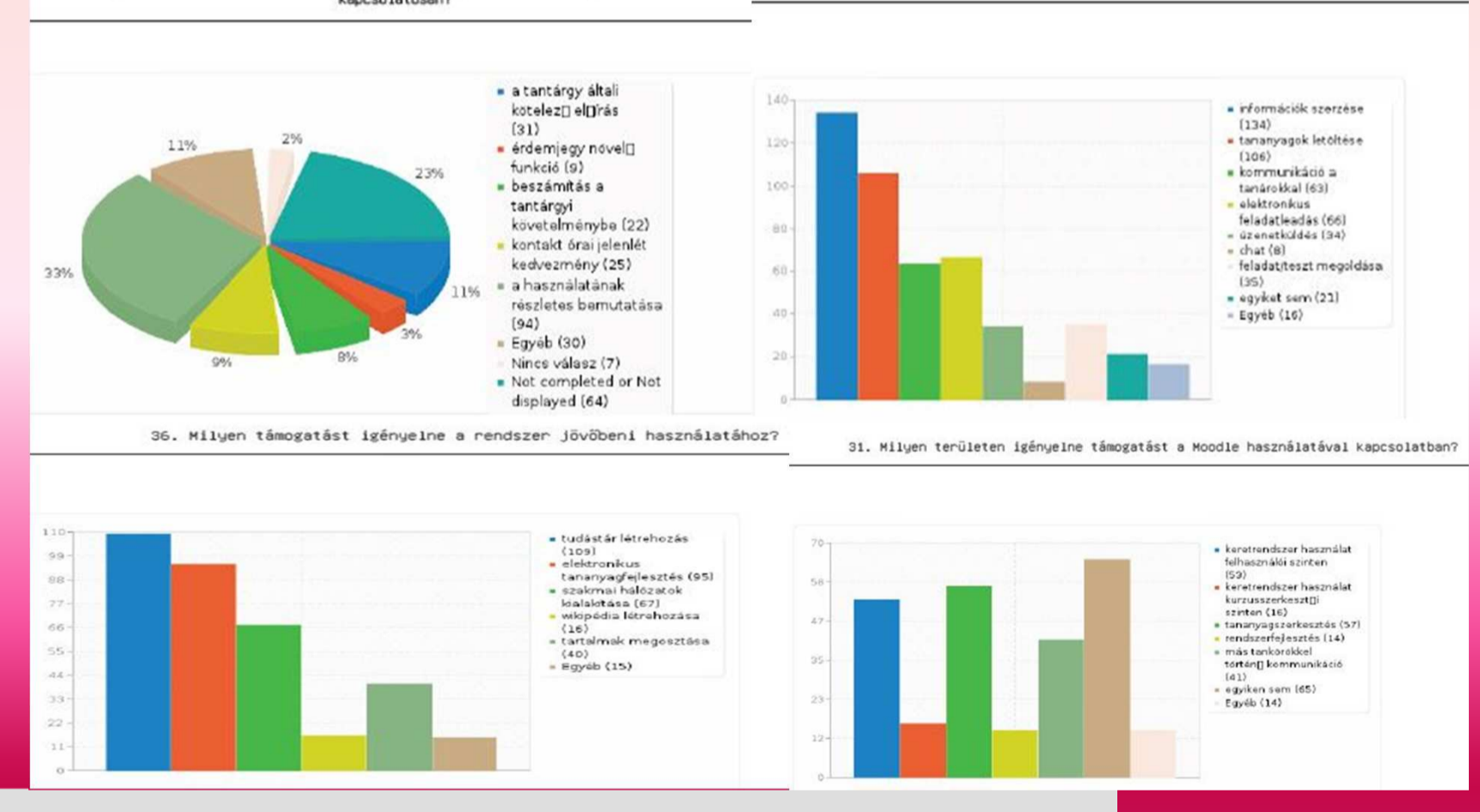
A képzés alapvető formája blended - learning, mely a hagyományos elemek mellett az e - learning jegeit is magában foglalja. Ennek megfelelően a képzési struktúrában megjelenő távoktatási rendszerben résztvevő mintegy 4400 fő hallgató egyidejűleg kapcsolódik a képzéshez adaptált elektronikus tanulási környezethez, nevezetesen a Moodle - rendszer szolgáltatásaihoz, ami átfogó és problémaorientált statisztikai elemzésekre nyújt lehetőséget az IKT alapú tanulástámogatás vizsgálatának tekintetében.

A kérdéskör feltárásának eszközként a Moodle rendszerbe is beilleszthető online kérdőíves felmérést alkalmaztuk, feldolgozására pedig a kvalitatív és a kvantitatív módszerek tárházából választottunk (leíró statisztika módszerei) a keresztmetszeti vizsgálat során. A felmérés, 2011. tavaszi félévben készült, N=1200 fős minta bevonásával, melyből mintegy 500 volt értékelhető.

Eredmények

A felmérés néhány jellegzetes eredményeit mutatják az 5-14.sz. ábrák, melyek mindegyike saját készítésű ábra. A kapott adatok tükrében összességében elmondható, hogy a megkérdezett közoktatási vezető képzés hallgatói rendelkeznek a megfelelő IKT kompetenciával, - bár ez mutat némi különbséget a szintek között. A Moodle-rendszert, mint informatikai háttértámogató rendszert hasznosnak tartják, leginkább információk gyűjtésére használják, de emellett közös tudástár létrehozásához és elektronikus tananyagok fejlesztéséhez alkalmazzák a jövőben a rendszert. A támogatott tanulási környezet folyamatos használatát segítené a képzés valamely adekvát tantárgyi követelménybe való beszámíthatósága, ugyanakkor külön tantárgy kereti közt nem szeretnének erről tanulni. Az alkalmazott nagy mintaszám a pedagógus vezetői szerepek és az intézménytípusok, valamint a területi (országos - regionális) megoszlás szerint is alkalmas differenciált elemzések elkészítésére, melyek eredményei kiindulópontként szolgálhatnak a vezetőképzés jövőbeni orientációs irányainak kijelölésében, a curriculum fejlesztésben.

Irodalomjegyzék

- [1] György Molnár - András Benedek: The empirical analysis of a web 2.0-based learning platform. In: Constantin Paleologu, Constantin Mavromoustakis, Marius Minea (ed.): ICCGI 2011, The Sixth International Multi-Conference on Computing in the Global Information Technology, Luxembourg, June 19-24, 2011., ISBN: 978-1-61208-008-6, pp. 56-62.
- [2] András Benedek - György Molnár, János Horváth Cz. (2010): Moodle-based E-portfolio used in teacher training. (In: Sixth EDEN Research Workshop, User Generated Content Assessment in Learning. Enhancing Transparency and Quality of Peer Production. Emerging Educational Technologies and Digital Assessment Methods, 24-27 October, 2010, Budapest, Hungary. Edited by Morten Flate Paulsen and András Szűcs, Budapest, 2010. ISBN 978-963-87914-4-3, 131-133.p.
- [3] Molnár György: IKT eszközök. In: Dr. Benedek András (szerk.) A távoktatás és az e - learning fejlesztése tananyagterv, Nemzeti Fejlesztési Intézet, Budapest, 2006., pp. 33-49

Diszkusszió, következtetések

A Moodle rendszer a nemzeti és nemzetközi szakirodalmak és statisztikák alapján is jelentős eredményeket ért el a mind a tanulászervezés (LMS), mind a tartalomkezelés (CMS) területén. Ezt bizonyította a BME-n is, mint a progresszív oktatási gyakorlat mellett megjelenő web 2.0-as tanulási környezet. Nyitottsága mellett a kellő szintű tanulástámogatás szerepét is hiánytalanul betölti, s emellett alkalmas a tanulási aktivitások, szokások statisztikai elemzésére is. A felmérés eredményei alapján a képzésben résztvevő hallgatók attitűdjét és szemléletét kellene leginkább fejleszteni az informatikai háttértámogatások tekintetében, s kevésbé a digitális kompetenciájukat. Ennek megoldása lehetne egy rövid idejű tantárgyi modul kidolgozása és bevezetése a képzési tematikába.

